

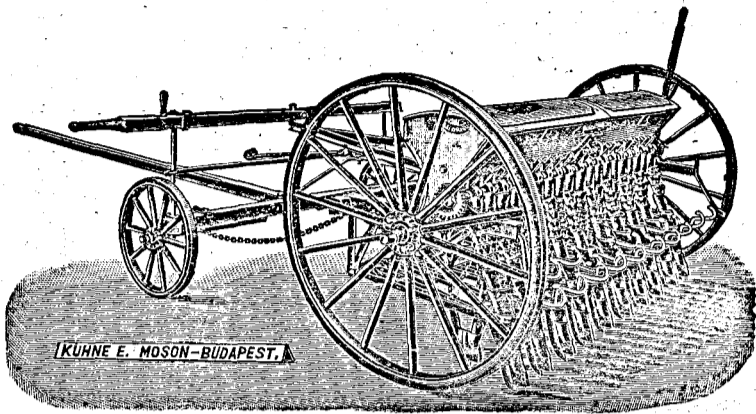
ÉRE. 1910 APR. 17.

ERDEÉLYI GAZDA

XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910. Április 17.

16. SZÁM.

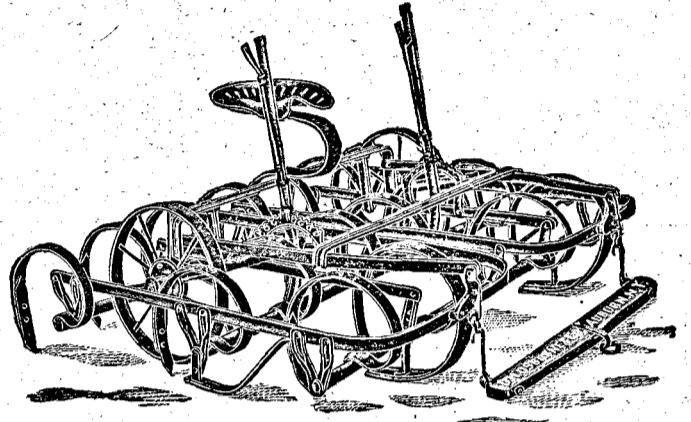
A tavaszi idényre: mindennemű talajmivelőeszközöket, Campbell-tömörítőket, Osborne tárcsásboronákat, rugós-fogas porhanyítókat,

sorvetőgépeket, speciális répamagvetőgépeket, láncos trágyaszórógépeket, tejgazdasági cikkeket

elsőrendű kivitelben szállít: **„Kühne“** mezőgazdasági gépgyár r.-t. **Mosonban.**

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körut 57/a.

2012

Fiókraktár: Debrecen és Temesvár.

Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt

kedvező fizetési feltételekkel legjutányosabban vásárolt

gazdasági gépeket,

mindennemű gazdasági eszközöket és cikkeket.

Értékesítünk gabonát, magvakat és gyapjút.

Kühne mosoni gépgyára és Mc. Cormick aratógépgyárának

kizárólagos képviselője.

2336

Báró Kemény József Hungaria Gépgyár betéti társaság D É V A.

2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrlő és fűrészmalom tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és autók javítására.

Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. **Automobil-garage.**

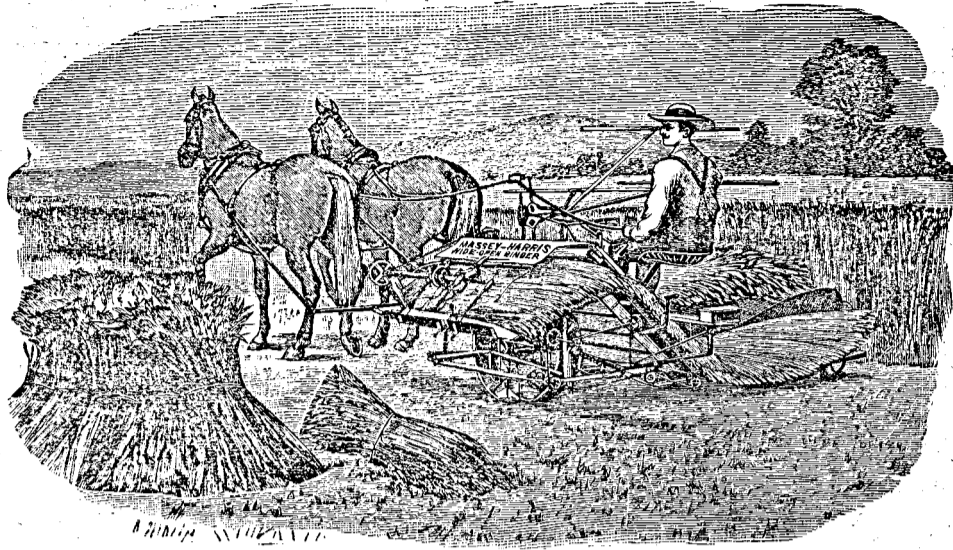
Az amerikai „Milwaukee“ arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselője

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

Massey-Harris & Co. fűkaszaló és aratógépgyár.

== Toronto Észak Amerika. ==

A világ legmegbízhatóbb gyártmányai.

Arjegyzéket és árajánlatot kívánatra szívesen küld a

2379

Massey-Harris Co. részvénytársaság

BUDAPEST,

V. Alkotmány-u. 23.

Csicsóka

(Topinambur) szép ültetni való, a legkitünőbb sertéstakarmány, sertéslegelőkre kiváló, van eladó métermázsanként 8 koronáért, a zselizi vasúthoz szállítva.

== Szíves rendeléseket kér a ==

„Sárói uradalom“

Nagysáro, (Bars megye.)

2444

Egy nyolc lóerős
**Robey-féle gyártmányu
cséplőgarnitura**

(gőzgép Zatoszférás, cséplőszekrény, a herefejtő és kazalozó Hofherr és Schrantz-féle)

kitünő jó karban, 3 évi használat után eladó.

Értekezhetni:

Boér Olivéernél, Hidvég,
Háromszék megye.

2445

Kerti-, vetemény-, virág és gazdasági

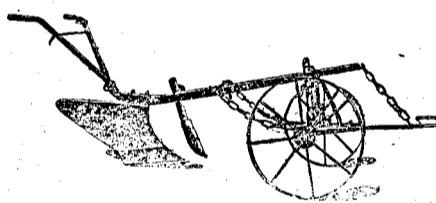
**Magvak és
dúghagyma**

legfrissebb minőségben adag és kilószámra legjutányosabb árban kaphatók:

Bréver János

fűszerkereskedésében Kolozsvárt
Széchenyitér.

2439

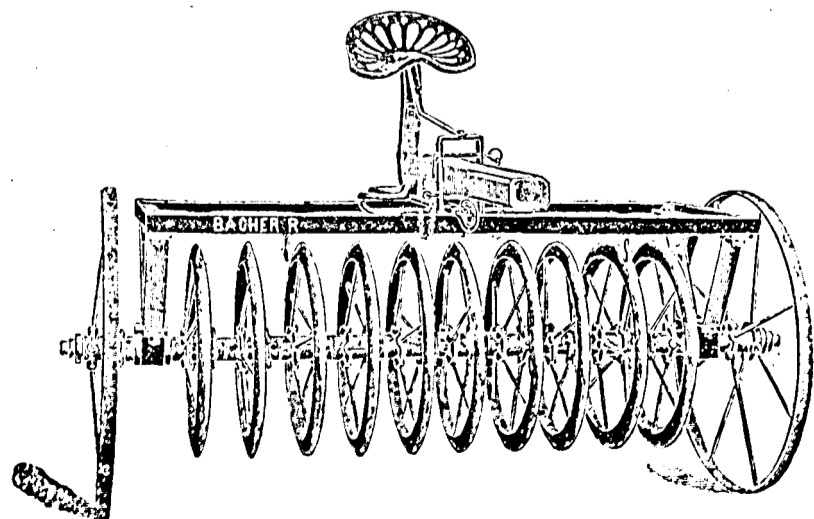
A valódi Bacher-féle törhetetlen fejű

„Acélekék“

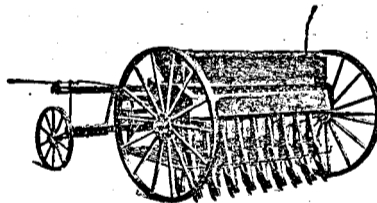
ugy a munkateljesítés tökéletességénél, mint kiváló tartosságuknál fogva elsőeknek vannak elismerve.

Campbell rendszerű altalajtömörítők, Tártsás boronák, elismert és egyedül tökéletes kivitelben a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazva.

Olcsó ár és teljes szavatosság mellett.

Budapest, VI. Nagymező-u. 68. sz.

A „Melichár“-féle

„Unicum Drill“

a gazdák kedvenc vetőgépe. Pontos szabályozhatóság,

gondos kivitel és tartósság tekintetében egy gyártmány sem versenyezhet vele.

Kormányzó szerkezete és kiürítése meglepően célszerű

és a vele való munkát könnyűvé és akadálytalaná teszi.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Bacher-Melichár

Magyarországi vezérképviselő:

== Szücs Zsigmond ==

Arjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve.

2015

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A magyar szövetkezeti élet fejlődése	195
A takarmányrépa termesztése. <i>Gáspár József</i> . III.	195
Házi állatainkkal való érintkezés útján szerzhető emberi betegségek. <i>L. Szabó Döme</i> . II.	196
Kisebb szakközlemények:	
A marhák nyírása. — Kitünő és olcsó szer fásbokra. — A kor mint babilusölő szer. Nehezen megeredő facsemeték. — Milyen föld ajánlható veteménytermesztésre?	197
Kormányintézkedések.	198
Vegyes közlemények.	188
Hirdetések.*	

A magyar szövetkezeti élet fejlődése.

Ha elismerjük annak az igazságát, hogy a szövetkezeti eszme térhódítása egy ország társadalmi, gazdasági és kulturális haladásának kétségbe nem vonható jele, úgy mindenkinek örömeire szolgálhat az a három napig tartó gyűlés sorozat, amely százait vonzotta ismét a fővárosba a különböző célu szövetkezetek tagjainak, de főleg vezetőinek.

Ezek a gyűlések a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által összehívott első országos szövetkezeti kongresszus köré csoportosultak. A tanácskozások sorozata az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek nagygyűlésével kezdődött. Ennek a gyűlésnek két jelentős tárgya volt. Az egyik Szántó Menyhért min. osztálytanácsos felolvasása volt arról, hogy a falusi szövetkezetek mi mindent tehetnek a közegészségügy szolgálatában. Maga ez a tárgy is jellemzi a szövetkezeti kongresszusokat, mert vajjon ki gondolt arra, hogy a falusi nép hitelügyének ellátására szolgáló szervezeteket: a hitelszövetkezeteket valaha ily humanisztikus, illetve, közcélok szolgálatába fogják állítani? Még kimagaslóbb tárgya volt ennek a kongresszusnak a gróf Károlyi Sándorról elnevezett, a hitelszövetkezetek által gyűjtött alap első évi ösztönző díjainak, illetve segélyeinek kiosztása. Nem kevesebb, min 17 szövetkezeti alkalmazott, illetve azok segélyre szo-

ruló özvegye kapott ezuttal az alap jövedelméből kisebb-nagyobb segítséget és 37 főiskolai, illetve középiskolai tanuló 240—360 koronáig terjedő ösztöndíjat. Mit bizonyít mindez mást, minthogy a szövetkezetek a gazdasági célok mellett ráérnek munkálkodni a kulturális és emberbaráti célok érdekében is, de nemcsak ráérnek, hanem ezen célok elősegítésére anyagi áldozatot is hajlandók hozni.

A hitelszövetkezeti kongresszust az Országos Központi Hitelszövetkezet rendes évi közgyűlése követte. A kisemberek ezen legnagyobb altruisztikus pénzintézete imponáló számbeli adatokkal számolt be a közgyűlésen múlt évi üzleti tevékenységéről. Közel 200 millió korona évi forgalma volt ennek az intézménynek az elmúlt évben. Szövetkezeteinek száma harmad félezer körül jár, amelyek csaknem hatezer községre terjesztik ki áldásos tevékenységüket. Ez annyit jelent, hogy az országnak immár hatezer községében honosodott meg a hitel üzlet terén az altruisztikus szellem, az erkölcs. Hatezer község lakói részesedhetnek már az olcsó hitel áldásaiban, hatezer község lakóinak van oly nevelő intézményük, amely megtanítja őket a józan takarékosagra. Alig tíz évi munka után ezt az eredményt fényesnek mondhatjuk.

A szövetkezeti gyűlések közt azonban mégis legnagyobb jelentőségű volt a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által összehívott első országos szövetkezeti kongresszus. Nem kevesebb, mint 500 különböző célu szövetkezet nevezett meg a nagygyűlésre képviselőt. Gróf Majláth József, a Szövetkezetek Szövetségének s a kongresszusnak is elnöke joggal állapíthatta tehát meg magas szárnyalásu megnyitó beszédében, hogy a szövetkezeti élet terén hatalmas arányokban fejlődünk. A kongresszusnak különösen két igen jelentős előadása volt, egyik a köztisztviselők, lelkészek és tanítók feladatait fejtegette, a szövetkezetek felvirágoztatása körül. Be kell vinni már az iskolákba a szövetkezeti ismereteket. Meg kell ezekre tanítani nemcsak a jövő társadalmi élet vezetőit, de az apróbb gyermekeket is. Szívükbe bele kell

csepegtetni a közérdekű törekvések s a közös munka szeretetét. A kongresszus egy másik előadója arról beszélt, hogy az országban legnagyobb számban lévő hitelszövetkezetek mi mindent tehetnek a fogyasztási szövetkezetek szaporítása érdekében. Szó esett a kongresszuson a szövetkezeti sajtó felkarolásáról is. Végeredményben pedig megállapíthatjuk, hogy az egész kongresszus annak az üdvös célnak a szolgálatában állott, amelyre minden szövetkezeti embernek törekednie kell. Nevezetesen, a különböző szövetkezeteknek s azok tagjainak szorosán egybekapcsolódó láncszemeket kell képezniök, mert csakis így számíthatunk arra, hogy züllő félben lévő társadalmi életünk visszanyeri azt a rég óhajtott egységet, amely nélkül nagy alkotásokra teljesen képtelen. Hiszszük, hogy a szövetkezetek segélyével képes is lesz ezt visszaszerezni.

A takarmányrépa termesztése.

Gáspár József.

III.

A takarmányrépánál, ha nem magunk termesszük, hanem vesszük a magot, igen gyakori eset, hogy több — kevesebb növénynek már az első, tehát a vetési évében termő szára képződik, közönségesen ismert néven nevezve — *felmagzik*. A felmagzás oka az, hogy a magdugvány — vagy ilyen felmagzott répáról vett. Állítják hogy a felmagzásnak az időjárás is lehet az oka, ennek erre vonatkozó hatását következőleg magyarázzák: ha a répa kikelése után — április május hónapban — tartós hűvös idő áll be, mely alatt a répa fejlődésében szünetet tartani kénytelen, ez a szünetelés, mint egy téli álom hatna a répara s meglopva, mint két éves répát ébreszteni újra fejlődésre, ez a körülmény idézné elő azután azt, hogy az ilyen répából oly igen sok szokott felmagzani. Állítják még azt is, hogy a felmagzás, mint fajta tulajdonság, az egyiknél kisebb, a másiknál nagyobb mértékben van kifejlődve. Számos évi tapasztalat arról győzött meg, hogy a felmagzás kizárólagos és egyedüli oka: a rossz mag; a mig ugyanis vásárlás útján szereztem be a vető-

Minden gazdának, aki műtrágyát használ,
szüksége van modern, szabatosan működő

MŰTRÁGYASZÓRÓ GÉPRE

Elsőrangú gyártmány kizárólagos képviselője a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

magot minden évben annyi volt a felmagzott répa, lett légyen akármilyen az időjárás, vagy akármelyik fajta répát termesztettem, hogy juniustól kezdve majdnem minden héten kellett szedetnem. A mióta pedig a sajáttermésű magot használok vetésre, 8 - 10 kat. holdon csak elvéve fordul elő egy-egy felmagzott répa, hogy a bemutatásra felhasználhassam.

A felmagzott répát, mihelyt a többiek felé emelkedése által feltűnik, tanácsos azonnal kitépni s a sertésekkel értékesíteni. A szár visszavágása mitsem használ, újra kihajt, csak hogy azután már nem egy, hanem több termőágot fejleszt, mely sem takarmánynak, sem mának nem használható.

A répa ellenségei

Miveleti növényeink között talán egy sincsen, mely fejlődése közben annyi károsodásnak lenne kitéve, mint a takarmányrépa; ezek a károsodások azonban a répatermesztők szerencséjére, csak nagyon ritkán öltenek olyan mérveket, melyek érzékenyen sújtanak a gazdákat.

Az időjárás szélsőségei által előidézhető károk között: a *jagykárt*, a *jégesőt*, a *sokesőt*, és a *tartós szárazságot* említhetjük fel.

A répának a kései tavaszi fagyok mitsem ártanak; a milyen hidegek a rozst, tengerit, burgonyát érzékenyen megkárosítják, a tököt, paszulyt pedig megsemmisítik: a répának csak a fejlődését akasztják meg rövid időre.

A *korai őszi fagy* már több kárt okozhat, de ez is csak azt a gazdát sújtja, ki a répa-kiszedésével nagyon késlekedik. Ugy de az elkésés megtörténhetik a legjobb gazdával és hatáskörén kívül álló okok miatt, minők: a munkáskéz hiánya, tartós esőzések. Hogy az ilyen esetben előre látható károsodástól, miként óvhatja meg magát a gazda, azt alább „a répa leszedése“ fejezetében, fogom részletesen leírni.

A *jégeső* okozta károkat a takarmányrépa rövid idő alatt kiheveri, ha az június-július havában éri; a későbbi jégverésre ugyan már több idő kell, míg a szenvedett kárt kiheverheti a répa, de számottevő nagy kárt ez sem okoz. Az a jégverés, mely a tengerit, buzát, rozst, árpát stb. teljesen tönkre teszi, a répa termésében csak 1/4—1/3-rész károsodást okozhat.

A *tartós esőzéseket, áradásokat*, megsínyli ugyan a répa, de ezekkel is úgy van, mint a jégesővel, ha rendes kerékvágásba zökken az időjárás, kiheveri az ezen uton szenvedett károkat is. Ha áradások alkalmával víz alá kerül, tovább fentartja az életét, mint akár a buza, akár tengeri.

A *tartós szárazság*, főleg, ha szeptember-október hónapokra is kiterjed, a legérzéke-

nyebben sújtja a répát, mely a termést felé-nyire is leszállíthatja. Ha pedig a szárazság a kiszedés idejéig is elhúzódik, mint alább látni fogjuk a termés eltartását csak úgy biztosíthatjuk, ha a répát felaprózva besavanyítjuk. Olyan tartós szárazság azonban 30—40 év alatt csak egyszer szokott ismétlődni.

A takarmányrépának több *gomba ellensége* van, melyek közül egynehány *a leveleket támadja* meg s azokon: a *réparozsda*, *lisztharmat*, a *répalevél foltos betegsége* és a *levél barna foltossága* néven ismert betegségeket okozzák; nagyobb károkat azonban ezek közül egyiksem okoz.

Veszedelemesebbek azok a *gomba ellenségei* a répának, melyek *a gyökerekre* terjesztik ki pusztító hatásukat, ilyenek: *gyökérvész*, *szivrothadás* és a *szárazrothadás* néven ismert betegségeket okozó gombák, melyek állítólag egy és ugyanazon fajtahoz tartoznak. A *gyökérvész* a zsenge répára terjed ki és pedig némelykor olyan nagy mértékben, hogy a vetést ki kell szántani. A *sziv- és szárazrothadás* júliustól kezdve támadja meg a répát, s akkor tesz nagyobb károkat, ha száraz az időjárás. Mind a három gomba a magra is áttérjed, ezzel kerül a talajba és fertőzi azt meg. A répamag csávázását ajánlják óvszerűl, ebben a tekintetben van jelentősége a mag impregnálásának is.

Számos *állati ellensége* is van a répának, melyek, ha ellenük nem védekeznek a gazda, számottevő károkat okoznak. A répa állati ellenségei közül fölemlíthetők:

A *mezei egerek*, melyek elszaporodásának a száraz időjárás kedvez, augusztus hó végén, szeptember, október hó folyamán fejlett a gyökereket rágják meg. Hosszu gyakorlatom alatt annyira azonban sohasem szaporodtak el, hogy ellenük bármelyik módját a védekezésnek alkalmazni kellett volna. Minthogy az egérrágás a répa eltarthatóságát befolyásolja, tanácsos a szedés alkalmával az egérrágott répát külön tétetni s azonnal fogyasztásra használni fel.

A *földi bolhák*, a répa legveszedelmesebb ellenségei közé tartoznak, melyek a kikelés után mindjárt az első levelében támadják meg a répát, nagy foltokat pusztítanak ki, s ha fejlődésüknek kedvez az időjárás az egész vetést is tönkreteszik. A legbiztosabb óvintézkedés ellene a korai vetés, hogy a répa azt a zsengekorát, melyben a bolhák pusztításának van kitéve, a hűvösebb időben élje át, amikor a bolhák még nem jelentek meg. Ha azonban ennek nem tehetünk eleget, vagy ennek dacára is felléptek a bolhák, *bolha taligával* próbáljuk összefogdosni, vagy az erre a célra ajánlott valamelyik anyaggal permetezünk, (szappanos víz, petroleum-emulzio, do-

hánylugkivonat, arzénsavas réz, klorbarium,) vagy *piritrum* porral hintjük be a megtámadott palántákat.

Az *ormányos bogarak*-nak két fajtája: a *lisztes répabarkó* és a *barázdás répabarkó*. szerepel, mint konok répa ellenség. Lárvai a répagyökeret pusztítják, de érzékeny károkat nem okoznak; annál nagyobb arányban pusztítanak magok a rovarok, melyek akkor támadnak a répára, midőn az első levelezést hajtja, tehát fellépésük a földi bolháké után esik. Némely évben oly nagy számban jelennek meg, hogy rövid idő alatt az egész vetést elpusztítják. Védekezhetünk e rovarok ellen is, aképpen, mint azt a földibolhánál leirtuk; tehát az óvintézkedés ellenük a *korai vetés*. Ha pedig ennek dacára is felléptek *bogárhálókkal* próbáljuk összefogdosni a rovarokat, avagy a baromfiakat — tyúk-pulyka — használjuk fel erre a célra. Ha mindezek nem vezetnének eredményhez, vagy az előre látható költség nem állana arányban a remélhető jövedelemmel, a permetezéshez fordulunk, azokkal az anyagokkal, melyeket a földi bolhák kártételeinek ismertetésénél leirtunk.

(Folyt. köv.)

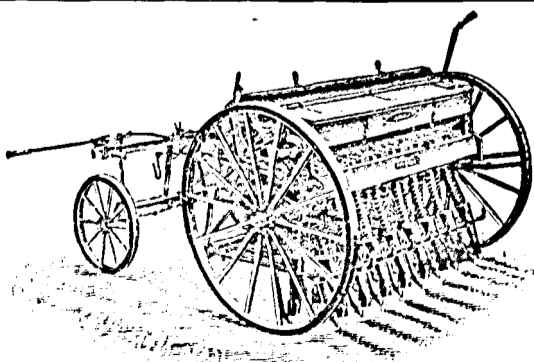
Házi állatainkkal való érintkezés utján szereshető emberi betegségek.

Közli: L. Szabó Döme gazd. akad. tanár.

II.

Az állat otthonról megszökik; ha zárva van, a szökésre való törekvést árul el azzal, hogy az ajtó felé igyekszik s azt rágja, ha láncon van, erről szabadulni törekszik. Ha sikerül megszöknie céltalanul fut majd egy majd más irányban és órában keresztül semit sem pihenve, némelykor felette hosszú utat tesz meg, ilyenkor az állkapcája is hűdött állapotban van már, miért is a megszorodott nyál, hosszú szálakban foly ki a szájából, s kékes színű nyelve is kilóg. A már lesóványodott állat szörzete borzalt, kuszált, fénytelen, miáltal az állat rút, visszataszító külsőt nyer. Ha a kóborló eb utjában más kutyákkal találkozik, akkor minden ok nélkül és hangtalanul rá rohan és megharapja. (Egészséges kutya, ha idegen helyen kóborol, rendszerint félénk és megfutamodik) Ha a megtámadott kutya megfélemlítve elmenekül, akkor a beteg, tovább folytatja rohanó utját; ha pedig ellenszegül, dühvel viaskodik vele miközben feltűnik, hogy míg a megtámadott kutya morog, ugat, vagy vonít, addig a *beteg* alig hallat valami hangot (a gége hűdése miatt). A *harapási vágy* és *támadó fellépés*, bár kevésbé feltűnően, más állatokkal s főleg a kisebbekkel szemben is nyilvánul, és juh vagy sertésnyájakba tévedt veszett eb, némelykor igen sok állatot harap meg rövid idő alatt.

Ketrecbe zárt, kutyán a dühöngés *rohamban* szokott jelentkezni. Koronkint ugyanis vérben forgó szemekkel nekiront a rácsozatnak és egyes rudjait erősen fogai közé szorítja,

Szab., „Rekord II.“ sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gőzcséplőeszközök, benzínmotorok, resicai acélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmivelő eszközök.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigényőksége
Budapest, V., Váci-körut 32. szám.

annyira, hogy esetleg egy vagy több foga belétörök; vagy a ketrec alján levő szalmát, pokrocot vagy egyéb tárgyat fogja meg s rázza dühösen. Ha bottal vagy ruddal az állat felé közeledünk, vagy épenséggel vele ingereljük, akkor dühösen neki ront és sokáig fogai közzé szorítva tartja és rázza. Az eléje tartott tárgy minőségére e közben semmi tekintettel sincs, úgy hogy még a tüzes vasba, vagy égőszénbe is, habozás nélkül beleharap.

Az ilyen dühöngési rohamokat rövidebb-hosszabb eddig tartó *tómpultság* szokta megszakitani: Az egy idejig céltalanul bolyongó vagy zárt helyen esősen dühöngő beteg végre kimerülten összerogy és nehezen lélegezve, mozdulatlanul a földön fekszik. Majd felemelkedve, meredt tekintettel tágpupilákkal, saját-szerűen elváltozott, alattomoságot és félelmet elámuló arckifejezéssel áll egy helyben, míg valamely csekély külső behatásra, más állat vagy valamely tárgy megpillantására, némelykor pedig látszólag minden ok nélkül is, újból kitör rajta a roham.

Ebben az időszakban már a *bémulási tünetek* mind jobban előtérbe lépnek, meg bémulás főként a test hátulso részében szokott előbb jelentkezni, minél fogva a beteg futás vagy lépésben járás közben is inog, támolyog, a hátulso lábait kevésbé emelve azokat maga után vonszolja; majd a bémulás átterjedvén a farokra, az petyhüdtlen lelóg, végre 4—5 legkésőbb 10 nap mulva, görcsök között elpusztul.

De a veszettség nem minden esetben jelentkezik ily szembetűnő formában. Előfordulhat, hogy az állat a megbetegedése után a második napon elpusztul a nélkül, hogy a *kóborlási* vagy *harapási vágy* kifejlődött volna. Ezek az esetek néha még veszélyesebbek, mert a tulajdonost, ha beteg állatának ápolása közben a kutya megmarja, alig gondol a borzasztó betegségre, nem törődik a jelentéktelen sebbel, s ily módon fertőződik. Ezért újból ismétlem, hogy az ebharapásból származó legcsekélyebb sebekkel is mindenkor úgy bánjunk, mintha a seb veszett eb által ohoztatott volna.

A többi állatfajok közül a *macska* veszettsége a legveszedelmesebb, mert hosszú, vékony fogaival igen mély és *alig vérző* sebet szokott ejteni, másvérszról pedig azért is, mert a veszett macska többnyire az ember arcába ugrik, az arc pedig dusan van ellátva nyirokerekkel s idegekkel, melyek útján azután igen gyorsan szívódik fell a veszettség mérge a testbe.

A növényevő állatokra a veszettség éppen úgy ragad át, mint a husevőkre. A gyakoribb esetek közé tartozik a *lovak* veszettsége. Az ilyen állat nyugtalan, kapálozik, egész testén reszket, fogait csikorgatja és harap.

A második napon rendszerint már vak dühvel neki ront a falaknak, rácsoknak, jászolnak, sőt saját testét marcangolja és abból nagyobb husdarabokat szakít ki. Szájából habzó nyál folyik, nyerítése rekedt. E mellett félnék, ijedős, minden legkisebb zajra összerezzen. A harmadik napon összeroskad, miközben nem ritkán kutyamódra, hátsó testrészére ül. Végül a 4—6-ik napon elpusztul.

A *szarvasmarhák, sertések*, hasszonlóként betegedhetnek meg veszettségben, a szarvasmarhánál a harapási vágy helyett, feltűnő *dőfési vágyat* énelhetünk.

A vad állatok közül nem ritka a veszettség a *farkasok és rokáik* között és hogy nálunk ez a betegség leginkább a téli hónapokban fejlődik ki, annak oka valószínűleg abban a körülményben keresendő, hogy tél idején, midőn a táplálék keresése nagyobb-távolságok elköborlására kényszeríti az állatokat, a fertőzésre sokkal nagyobb az eshetőség.

Azon, hogy a *madarak* is megveszhetnek e vagy sem, jó darabig vitakoztak a tudosok. *Zürn* már 1882-ben közölte, hogy a veszett kutya által megmárt madarak egy része a marás után 6 hét mulva (kivételesen több hónap mulva) betegedik meg veszettségben. A madarak ilyenkor igen élénkké, izgatottá válnak, hangjuk rekedtes, nagyokat ugranak és más állatokat, sőt az embert is megtámadják, megcsipik.

Megkapja a veszettséget a mesterségesen fe-tözött *lúd, tyúk, és bagoly* is.

Löte a kolozsvári egyetem tudos tanárának tapasztalatai szerint gazdasági madaraink általában kevésbé fogékonyak a veszettség iránt. Az ő, kísérletei során kitűnt, hogy a veszettség fertőző anyaga a madár testében *meggyengül*. A beoltott *jütes bagoly* és *egerésző ölyv* mind megveszett, a beoltott *tyúkok* és *galambok* közül azonban csak némelyik betegedett meg veszettségben.

A veszettség gyógyítása — sajnos — még eddig nem sikerült s ezért a *már kitört* veszettséget semmiféle módon nem lehet lefolyásában megakasztani. Ezért rendeli a törvény is a veszett állatok illetőleg a veszettség gyanujában álló kutyák és macskák hatóságilag való kiirtását.

A veszett ebtől megmárt kutyán a veszettség 9 — egész 40 nap alatt törhet ki. Innen van az az intézkedés, hogy azokon a helyeken, ahol a veszett állat kóborolt, az összes kutyák 40 napig megkötve tartandók és szájkosárral látandók el. A többi házi állatokon a veszettség a fertőzés után 3—4 hónap mulva törhet ki, miért is a törvény a fertőzésre gyanujában álló juhoknak 3 havi, a szarvasmarháknak és lovaknak 4 havi állatorvosi felügyeletét rendel el.

(Vége következik.)

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **A marhák nyírása.** A nyírás hasznáról való vélemények különbözők. Kísérletek mindenestre voltak, melyek kimutatták azt, hogy nyírás mellett a hizó marhák sulyszaporodása fokozottabb volt, mint ezt megelőzően. Nyírott állatoknál az evési inger fokozódik, mivel a test melegének nagyobb mérvű kiáramlása következtében nagyobb mennyiségű hőség fejlesztő anyagot használ fel a test. Ha tehát a nyírás előnyeit kiakarjuk használni, akkor az állat evési ingerét ki kell elégitenünk. Különösen az olyan állatot kellene megnyírni, mely megtvesedett, mivel csakis ily módon érhetjük el könnyen ezen elősdiék kipusztítását. Ezen esetben az istállón kívül kellene a műveletet végezni, nehogy a lehulló szőrben tartózkodó állatkák más marhára is átmenjenek. A szőr eltávolítása által különbeu a különféle háziállatok tetszetősebb külsőt is nyernek és ezenkívül takarításuk is könnyebb, mivel a bőrön nem gyülemlik össze annyi tisztátalanság és nagyobb megerőltetéseknel az izzadást gyengíti. A nyírás legnagyobb haszna azonban abban áll, hogy jóltevő hatással van az állat fejlődésére, ha hűlés elől megóvjuk, az állatok

élénkebbek lesznek és a test hőmérséklete, valamint a bőr tevékenysége is szabályozódik.

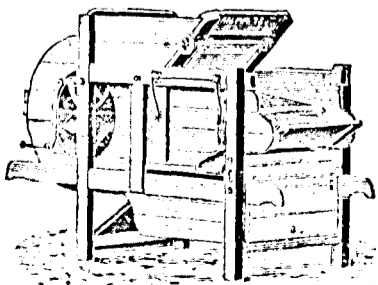
+ **Kitűnő és olcsó szer fasebekre,** amit bárki is elkészíthet, a következő: veszünk 1 kg. legközönségesebb kátrányt s azt lassu tűzön óvatosan megmelegítjük, hogy a maró részeik karból stb. elillanjanak. Ehhez adunk aztán 400 500 gr. oltott meszet s ezzel a kitűnő kenőcs használatra készen áll

+ **A bor mint bacillusölő szer.** A bor nemcsak a bánatot és a gondot űzi el, hanem megöli a baktériumokat is, amelyek az emésztő-csatornában vegetálnak. A rossz ivóvizet is meg lehet javítani bor hozzáöltése által. Ujabban Munier és Seiler svájci tudosok tették tudományos kutatásaik tárgyává a bor dezinficiáló hatását. Kísérleteikből kitűnt, hogy a bor megöli a legtöbb vízben élő bacillust. A bacillusok számának csökkenése nyomban a folyadékok keveredése után észrevehető. A keveredés után két-három óra mulva pedig a baktériumok 95 százaléka elpusztul. A fehér bor, hatása valamivel gyorsabb, mint a vörös boré. Egészségügyi szempontból tehát nagyon is ajánlatos az ivóvízbe egy kis bort önteni.

+ **Nehezen megeredő facsemeték.** Egyik olvasónk azt kézdi tőlünk, mily eljárás követendő azon facsemetékkal, melyek elég üde állapotban érkeztek ugyan meg, de valamely okból nehezen indulnak megeredésnek. Ha az ilyen csemetén, vagy alanyon nem segítünk és hozzá meg száraz szelek járnak, vagy hosszasan erős napsugár tűz le rájuk, akkor ezek föltétlenül kiszáradnak, pedig nem okvetlenül szükséges, hogy elvessenek. Azonban magában véve az nem elégséges, hogy az ilyen fácskának tövét bőven locsoljuk, hanem be kell azoknak törzsét a földtől kezdve a koronáig mohába csavarni és ezt a mohát kell bőven locsolnunk, úgy hogy az mindig nedves legyen. Ha emellett az eljárás mellett még a fácskák tövének is bőven adunk vizet, akkor majdnem bizonyosok lehetünk fölöle, hogy azok rövid idő mulva fölélednek és megerednek, ami ritkaságszámba menő gyümölcsfáknál különösen fontos. Meg kell azonban jegyezni hogy a mohaburkolatot ne spárgával erősítsük a fa törzséhez, mert a spárga a nedvességtől összehuzódik és könnyen bevágja a fácskák kérgét, de arra is ügyelnünk kell, hogy akkor, ha a csemete már láthatólag megeredt, a mohaburkolatot azonnal távolítsuk el róla, mert azalatt igen könnyen képződnek a penészgombák s emellett még a férgeknek is kedvenc lakhelyül szolgál.

+ **Milyen föld ajánlható vetemény-termesztésre?** Legjobb föld veteménynek a humuszban gazdag homokos agyagtalaj, mivel benne minden vetemény egyaránt jól terem. Jó ugyan a meszes talaj is, de ez már sok nedvességet és trágyát igényel. Olyan homokföld, melyet veteményesnek rendszerint nem tartanak megfelelőnek, szintén bevállik ezen célra, csakhogy itt még fokozottabb mértékben van szükség öntözésre és trágyázásra. Tulságosan nehéz, agyagos földek kevésbé ajánlhatók vetemény-termesztésre minthogy ilyen talajban a vetemény nagyon lassan fejlődik, másrészt pedig ezen föld megmivelése is igen fáradságos volna.

+ **A falak megvédése a külső nedvesség ellen.** Igen jó sikerrel és bárki által könnyű szerrel alkalmazható a következő eljárás: 12 liter vízben 1 kg. szappan feloldandó és megfőzendő, ezen oldattal a falak száraz

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek

az „Európa“-szerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb,

a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő „EREDETI KALMÁR-ROSTÁK“ Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

ERDÉLYRESZI VEZÉRKÉPVISELET SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE

Marosvásárhely, Székelyudvarhely és Seps-szentgyörgy.

időben kefével vagy meszelővel bemázolandók és ha ez már jól megszáradt, a falak timsóoldattal vonandók be. A timsóoldalt akként készül, hogy 18 liter vízbe ¼ kg. timsót teszünk. E kettős máz átlátszó, mézgaszerű réteget képez a falakon és kiváló előnyére van a vakolatnak téglafalaknak, melyek a máz által nemcsak a külső nedvesség ellen óvatnak meg, hanem szép kékes színt is vesznek föl. Nedvességnek kitett helyeken ezen igen jónak bizonyult és kevés költséggel járó máz alkalmazása igen ajánlható.

+ Hogyan kezelendők a fagyott tőkék. Ott, ahol gyenge fagy levén, a zöldhajtásoknak csak a vége fagyott el, szükségtelen bármit is csinálni, mert a fagyott hajtás alatt levő szem okvetlenül kihajt és átveszi a régi hajtás szerepét. Ha tehát ily fagykár érte a termő vesszőket, úgy maga a termés, a szőlőfürtök épen maradtak és egész rendszeresen virágozhatnak, megérhetnek. Ott, ahol a hajtások nagyobb része fagyott el, de mégis egy-két szem épen megmaradt, a szőlőhajtást úgy kell megmenteni, hogy a zöld vesszőt ép része felett vágjuk el. A megfagyott rügyek kihajtanak és bár termést ez idén nem is hoznak. azért még egészséges jól beérő vesszőt szolgáltatnak. Ott, ahol egyes hajtások egészen más részben fagytak el, ott az elfagyott hajtásokat a megfelelő csaprésszel együtt vágjuk, míg részben az ép hajtásokat a lentemlített bánásmódban részesítjük. Oly csapok, melyeknek hajtásai elfagytak teljesen eltávolítandók s e helyett a régi fából kitörő fattyuhajtások közül hagyjuk meg a legalkalmasabbakat és fordítsunk gondot arra, hogy ezek kellő ápolás folytán jól kiérhessenek. Ha a fagy a szálvesszőket érte, úgy szintén attól függ a bánásmód, vajjon az összes hajtásai pusztultak-e el vagy sem. A megfagyott szőlőhajtások a nekik megfelelő szárrészlettel együtt eltávolítandók és ha így a szálvessző nagyobb része elpusztult, a meghagyható legfelső hajtás lesz hivatva jövőre a szálvessző szerepét átvenni. Ha az egész szálvessző hosszában található hajtások pusztultak el, úgy az egész tavalyi venyigét levágjuk és próbálunk egy a törzshöz közel álló hajtásból (esetleg fattyuhajtásból) oly vesszőt nyerni, mely a jövőben ily célra fel lesz használható. A rügyezést, válogatást kurtitást a fagyott tőkénél a legnagyobb gonddal kell végezni, hogy az új hajtások a lehető legjobb állapotban kerüljenek ősszel a takaró alá, mert máskülönben igen könnyen megeshetik, hogy az idei kárból még a jövőre is igen sokat átvihetünk.

+ Szórváltás. Tudvalevő, hogy szórváltás (vedlés) idején állataink külső testtakarója, a bőr, jóval érzékenyebb, sérülékenyebb, mint máskor. Oka ennek a bőrben ekkor fellépő vérbőség és fokozottabb működés, minek folytán meghűlési bajok a lélegző- és emésztőszervekben gyakoriak. Amint Dumman tanár mondja, a kellemetlenségek kiváló fiatal állatoknál s különösen lovakon gyakoriak és leginkább akkor, ha a szórváltás tökéletes és rögtönösen megy végbe. Nyilvánvaló ez a csikók mirigykórjának (vándorló keheességének) gyakori és erős fellépésében. Szórváltás és egészségesség között szoros összefüggés van. Betegeskedő állatokon a szórváltás vagy elmarad, vagy von-

tatottan, tökéletlenül megy végbe. Indokolt szórváltás idején az állatokat letakarni. kedvetlenül időjárás esetén az istállóból ki nem bocsátani, ismételten lecsutakolni s letisztogatni, figyelemmel mégis arra, hogy ezzel a levedlés tulgyorssá ne tetessék. Munkában tulterhelni a szórváltó lovakat veszélyes, a takarmány átmenet nélküli változtatása nem különben. Jó hatása a murokrépa, lenmagpogácsaadagolás s ha van már, a zöldeléség. No.

+ Háziállataink ápolása. Helytelen, ha lovakat kényszerítő ok nélkül rendes istállóban is meleg takaróval látjuk el, amit lókereskedőinknél gyakran láthatunk, a bőr ugyan ennek folytán puhává és igen ruganyossá, a szőr simává és fényessé válik, azonban az állatokat ezzel elkényeztetjük és könnyen meghűlésre hajlanak. Ha lovakat, különösen jó és erősen tápláltakat, egy- vagy többnap pihenetés után hideg, rideg, szeles időben kiviszünk a szabadba, ilyen esetben tanácsos, sőt szükséges, hogy egy darabig takaróval takarjuk be azokat. Ha azt nem tesszük, igen komolyan megbetegedhetnek.

+ Paradicsomtermelés A paradicsom hálás lótrágyával kevert marhatrágya iránt. A friss trágyát szereti. Szuperfoszfát trágyát kat, holdanként 300 kgr. mennyiségben előnyösen adhatunk az istállótrágyához. Ősszel kell káli trágyát adni. Salétromot ne alkalmazzunk mert óriási lesz a paradicsom lombja, tömördek a virága, de későn fog érni, a mi pedig a paradicsomnál nagy baj. C.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A magyar szent korona országai és a Németbirodalom között kötött állategészségügyi egyezmény. A Németbirodalommal 1905. évi január 25-én kötött állategészségügyi egyezmény, amely a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről szóló 1906. évi III. törvénycikk 2. §-ban foglalt felhatalmazás alapján 1906 március 1-től számítandó érvénnyel a törvényhozás további intézkedéséig miniszteri rendelet útján lépett életbe, az 1908. évi XXV. törvénycikk az ország törvényei közé iktatta. Ez immár becikkelyezett egyezmény végrehajtása iránt a földmivelésügyi miniszter f. évi 500 szám alatt a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg rendeletet bocsátott ki, amely az egyezmény teljes szövegével, az állatszallító vasuti kocsik fertőtlenítésére vonatkozó különleges határozmányokkal, a kölcsönös állatforgalmat lebonyolító határvámhivatalok jegyzékével s végül a levágásra szánt szarvasmarhák és juhok bevitetére kijelölt közvágóhidak jegyzékével együtt most jelent meg az Állategészségügyi Értesítő 1000. száma gyanánt. E kiadványból a földmivelésügyi miniszteriumban nagyobb készlet állván rendelkezésre, az érdeklődő gazdák azt díjtalanul és portómentesen megkaphatják, ha ezirant levélben, vagy levelezőlapon a földmivelésügyi miniszterium III/3. ügyosztályhoz fordulnak és pontos címüket közlik.

A margarin-ellenőrzés. A budapesti kereskedelmi iparkamara felterjesztése folytán Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter

most arra utasította az országos kémiai intézet igazgatóságát, hogy szakközegei a margarin és mesterséges ételzsírok gyártásának és közforgalmának ellenőrzését csak folyó évi május hó 1-től kezdje meg. Május hó elejétől agasztus hó végéig csak a gyárak ellenőrzendők, abban a tekintetben, hogy: 1. Alkalmazzák-e a szabályszerű feliratokat, 2. belekeverik-e az előirt arányban a dimethyl amidoanonbezolt? A folyó évi szeptember hó 1-től fogva pedig ellenőrizendők az üzletek is.

A sertésstenyésztés érdekében a földmivelésügyi miniszter körrendeletet iztézett valamennyi törvényhatósághoz, kérve, hogy tegyenek meg mindet, hogy a sertésstenyésztő és sertésstartó közönség a betegséget bejelentő kötelezettségre, a sertésstulla megfelelő eltakarítására és a fertőtlenítésre megtanítassék. A hatóságokat a törvényhatóság utasítsa arra, hogy a sertésstherelő és miskaroló működése szigoruan ellenőriztessék, a sertésekkel való hálalásnak, a rendelkezésükre álló eszközökkel, elejét vegyék és a sertésstkeucek szállásának pontos hatósági ellenőrzés alá vételéről gondoskodjanak. A II. foku hatóságokat a személyes felelősség terhe mellett figyelmeztessék arra is, hogy az állategészségügyi kihágás elbirálásánál nagyobb szigorral járjanak el. A miniszter kilátásba helyezi, hogy a maga részéről mindent megtesz a sertésstenyésztés emelésére. Végül utal a miniszter arra, hogy az ország, valamint a külföldi piacokon jegyzett rendkívüli nagy sertésár, nagy mértékben megokoltá teszi, hogy a sertésstenyésztéssel a gazdaközönség minél intenzívebben foglalkozzék és a sertésstenyésztést azok is karolják föl ujra, a kik azzal már nem foglalkoznak.

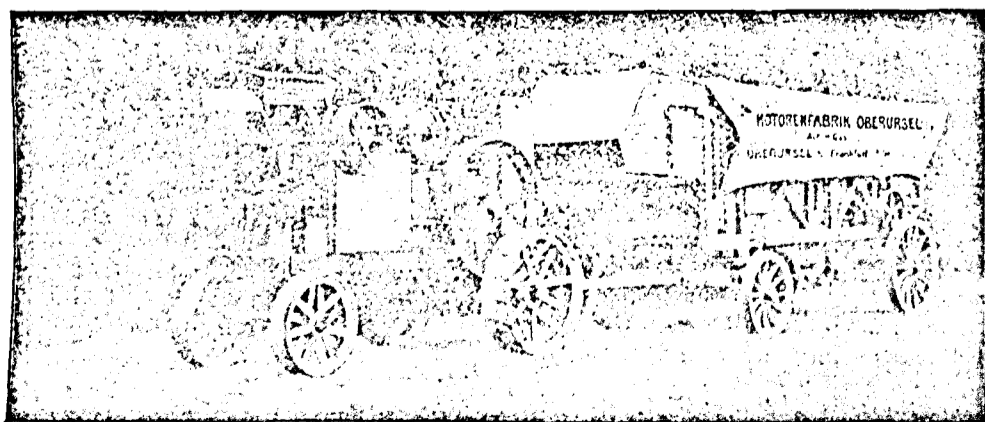
Védekezés a peronospora ellen. A mult esztendőben nagy mértékben dühöngött peronospora járvány tanulságait felhasználva, a m. kir. Ampelologiai Intézet igazgatója a peronospora elleni védekezésről írott utmutatást átdolgozta. Ez a füzet, mely kellő rövidséggel közérthető módon tárgyalja a védekezési eljárást, egy színes magyarázó képpel kibővitve, a földmivelésügyi miniszter kiadásában megjelent s mindenkinek készséggel megküldetik, aki eziránt levelező lapon az Ampelologiai Intézethez fordul. Az intézet címe: Budapest, II., Debrői-ut 15. szám.

EGYES KÖZLEMÉNYEK

— Az új földmivelesügyi államtitkárok. A hivatalos lap szerdai száma közli az új államtitkárok kinevezését A királyi kéziratok így hangzanak:

Földmivelésügyi magyar miniszterem előt-rjesztésére Kazy József miniszteri tanácsost államtitkárrá kinevezem. Kelt Bécsben, 1910. évi április 8-án Ferenc József s. k. Gróf Serényi Béla s. k.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1910. évi április 8-án Bécsben kelt legfelső elhatározásával dr Bartóky József földmivelésügyi miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jelleget méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

Magyarországban mindenféle talaj- és terepviszonyok között sokszorosán kipróbált

2384

MAGÁNJÁRÓ-MOTOR

tökéletes gyártója:

Oberurseli Motorgyár r.-t.
Bécs, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

Működésben látható: Székelyudvarhelyen.

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Mindkét kinevezés őszinte örömet kelt. Szadkőzönségünk körében, mert úgy Kazy, mint Bartók — hosszú és értékes közszolgálat által érdemelték ki előléptetésüket.

— **A vetések állása és a mezőgazdaság állapota.** (A m. kir. földművelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítók által beérkezett jelentések alapján.) Március hó hőzöpén is többnyire száraz, szeles és részben enyhe; március hó végén azonban hűvös, szeles, sőt az éjjeli fagy következtében hideg időjárás uralkodott. Ez az időjárás kihatott április hó 4-ig, amidőn is országszerte jobbra változott és bekövetkezett végre az oly nagyon óhajtott csapadék és vele együtt az enyhébb idő is; a bő eső üdítőleg hatott mindennemű növényre s azóta a fejlődés országszerte megfelelőbb. Nemcsak az őszi, hanem a tavasziak is felfrissültek és bár egyes vidékeken állandóan panaszokat hallani férgek és rovarok miatt, az általános vélemény mégis csak abban domborodik ki, hogy a mezőgazdasági állapot országszerte nagyobbára kedvező. Az őszi az enyhe tél folyamán jól teltek, zöldek és többnyire erőteljesek. Kivételként említenek csupán azok a vetések, amelyek megritkultak, rozsdafoltosak és gazosok lettek. Az őszi vetések megritkulását a helyenkint tömegesen fellépett csíkos háu buzalegyek, továbbá a fritlegyek; a hesseni legyek, futrinkák, drótféreg és egyes helyeken még az egerek is okozták. A károsodások — bár nehéz ma még tájékozódni — országos átlagban nem mondhatók ugyan jelentékenyeknek, mindazonáltal azt sem lehet elhallgatni, hogy az egyes vidékekről, mint például a Duna balpartjáról, sőt még a Duna jobbpartjáról is aránylag véve erre vonatkozólag sok panaszt olvashatunk a nagyszámú beérkezett jelentésekben. Féreg és rovar okozta károsodásokat jeleznek még a Duna-Tisza közéről és végül a Tisza mindkét vidékéről, azonban korántsem jelentékeny mértékű. Egyedül tehát a Tisza Maros szögéről és a Királyhágón túli vármegyéből nincsen figyelmeztető panasz. E vidékeken, különösen a Tisza-Maros szögén a növényzet csekély kivételektől eltekintve, jól is áll, az őszi buza, rozs, árpa és részben a repce nagy haladást mutatnak. Különösen szépek és erőteljesek az őszi buza vetések, amelyek haragos zöldszínűek, csakhogy már ezek is szába hajtanak. Az enyhe idővel bekövetkezett bő eső, mely az egész országra kiterjedt, a Tisza vidékén az őszi-keket előnyösen felüdítette az de felüdítette ország más részén is mindenütt, ahol már az eső nagyon kívánatos volt. És így valószínű, hogy a féreg- és rovarokozta károk, is némileg ki lesznek egyenlítő, mert a megritkult vetések jobb fejlődése általában mindenütt remélhető. A hűvös idő a nagyon előrehaladott buza és rozsvetések időelőtti szár- és kalászbá hajtását némileg ellensúlyozza ugyan, mindazonáltal nagyon sok helyről és főleg a Duna jobbpartjáról máris jelentik, hogy különösen a rozs szába megy. Az őszirepce szintén időelőtti az Alföldön már virágozik, ennek a hűvös, sőt hideg éjszakák alkalmasint megártanak. A tavaszi vetések már az eső előtt is szépen keltek és most általában jól állnak, a későbbi árpa-, zabvetések mindenfelé egyenletesen kelnek és szintén jól állnak. A hideg idő némileg visszatartja a tavasziakat fejlődésükben. A multkor fagyok az árpát kissé megviselték és emiatt a vetések néhol részben vöröses színűek lettek. A zab általában igen szépen áll. A gazdasági munkálatok nagyobbára jó eredménnyel országszerte folynak, már a tengerivetés is megindult, a répavetés, burgonyaültetés, kertiveteményezés napirenden van. A föld igen alkalmas a magművelésre, porhanyós és eléggé nedves. A lőhere és különösen a lucerna-félék nagyon szépen fejlődnek. Kedvező időjárás esetén rövid idő multával kaszálhatók lesznek. A rétek és legelők is jól indultak. A jószág sok helyütt már kijár a legelőre. Takarmányfélékben nincsen hiány. A korábban termő gyümölcsfákban az éjjeli fagyok kárt okoztak. A szőlőkben

folynak a munka. A szőlőtermő rügyek egészségesek.

— **A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége** gróf Mailáth József elnöklete alatt a szövetkezeti kongresszus keretében tartotta meg rendes évi közgyűlést. Az igazgató tanács jelentését a lefolyt évben kifejtett munkásságáról, mely az első a szövetség életében, dr. Horváth János igazgató terjesztette elő. A szövetség első nagyobb akciója volt, melylyel a szövetkezetek érdekében sorompóba lépett, az új adójavaslatok előkészítésére esik, amikor sikerült a szövetség előterjesztésére úgy a pénzügyminiszternél, mint a törvényhozásnál jelentékeny adóterhektől mentesíteni szövetkezeteket. A Szövetség munkásságának sulypontja az irodalmi és sajtóügyi szakosztály megalakítására esik. Ebből az akcióból kifolyólag az igazgatótanács elhatározta, hogy a szövetkezeti ismeretek terjesztése és tisztázása céljából, tíz kötetben megírja és fokozatosan kiadja az összes szövetkezeti ismereteket. Ebből a gyűjteményes munkából a megjelent kötet a szövetkezeti elvi határozatok öleli fel, évenként ezután 3—3 kötet fog megjelenni. A szövetkezeti szakfolyóirat szervezése ennek az esztendőnek a munkaprogrammjába van felvéve. Megalakította a Szövetség a szövetkezeti oktatásügyi szakosztályt, amely szakosztály a mult évben főleg a tanítók szövetkezeti kiképzésének ügyével foglalkozott. Előmunkálatai vette az igazgatótanács a szövetkezeti könyvtár megalakítását. A kötelekbe az az első évben 436 szövetkezet tartozott, a taglétszám folyton emelkedik. A közgyűlés helyesítő tudomásul vette a jelentést és elismerését nyilvánította az igazgatóságoknak, a mely sikerrel küzdött meg a kezdet nehézségeivel. A közgyűlés eleinte a tavalyi zárószámadatokat, megadván minden irányban a felmentvényeket és jóváhagyta a jövő évi költségvetési előirányzatot. Végül megejtette a közgyűlés a kisorsolás által üresedésbe jött igazgató tagsági helyeket, megválasztván az igazgatóságba a következőket: Baranyai Géza, dr. Darányi Ignác, Hajós József, Percel Ferenc, Poroszkay Béla, Bakó János, Hajts Jakab. Elintézte a napirend gróf, Mailáth József elnök a közgyűlést berekesztette.

— **Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott** A Nyitram megyei Gazdasági Egyesület által a folyó évben rendezendő nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott, eltérőleg az eddigi szokástól, nem május első vasárnapján, hanem csütörtökön és az utána következő pénteken, vagyis május hó 5-én és 6-án fog megtartatni.

— **Kalotaszegi faragó tanfolyamot** rendezett az erdélyrészi miniszteri kirendeltség Kolozs megye Magyarbikal községében 1910. január eleje óta, s most fejeződött be április hó 10-én egy kis kiállítás keretében, a midőn a 16 tanulólegény művész keze alól ca 600 tárgyat mutattak be, különleges kalotaszegi (vészt, faragott) díszítésű kazetták, ládikák, képrámák, szultánszékek, előszoba és ebédülő karosszékek stb. formájában.

A tanfolyam a bikali fogyasztási és értékesítő szövetkezet keretében állított be a kirendeltség anyagi s a kolozsvári ipariskola erkölcsi támogatásával, de hogy ilyen sikert értek el, az Dr. Tutsek Sándor v. képviselő, Régeni Ferenc ref. lelkész és Koréh Sándor állami tanító kitartó buzgóságának köszönhető. A készült tárgyak értéke ca 4000 korona, s a kiállítás napján ca 500 kor. értékű áru kelt el, de máris 2000 kor. értékűre van megrendelésük.

— **A Magyar Gazdaszövetség és Széchenyi emlékezte.** A Magyar Gazdaszövetség igazgató választmányi ülésén Darányi Ignác elnök megnyitójában kegyeletes szavakkal elevenítette föl gróf Széchenyi István emlékezetét, összekapcsolván lelkes beszédét az imént lefolyt ünnepekkel, melyek a legnagyobb magyar halálának félézázados évfordulója alkalmából országszerte rendeztetek.

— **A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete** most tartotta igazgatóválasztmányi ülését gróf Széchenyi Géza elnöklésével. Kr. slopp Hugó titkár jelenti, hogy

az utolsó igazgatóválasztmányi ülés óta gróf ifj. Béldi Kálmán, Domokos Géza, Főhercegi jószágigazgatóság, Jaross Vilmos, Novák és Jahn, Lázár Pál, Sargadna János, gróf Teleki Tibor és Pekri Sándor jelentkeztek rendes tagokul. A taglétszám 240 rendes és 298 kedvezményes tagból áll. Bujanovics Gyula bemutatja az 1909. évi vagyommérleget, mely lényegesen kedvezőbb, mint a megelőző évi. A mult évi szeszgyárvezetői tanfolyamon 21 hallgató vett részt. A képesítést 20 hallgató nyerte el. A tanfolyamot a földművelésügyi miniszter 2000 korona segélyben részesítette.

— **Tejgazdaságok vezetőinek felelőssége.** A földművelésügyi miniszter elvi jelentőségű határozatban kimondotta: Az 1895. évi XLVI. törvénycikk határozamányaiba ütköző tejhamisítási kihágás nemcsak tényleges cselekedettel, hanem gondatlanságból eredő mulasztással is elkövethető. Ezért a mulasztásért a felügyelettel megbízott gazdatiszt is megbüntethető akkor is, ha a cselekvőleg elkövetett hamisításért az azt elkövetett cseléd büntetését szenvedett.

— **A paprika olajozása.** A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy a paprika olajozása vagy zsírozása hamisítást képez, amely két hónapig terjedő elvárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Ezt a rendeletet az összes törvényhatóságoknak megküldötte a miniszter.

— **A jubilaris kertészeti kiállítás díjai.** Az idei jubilaris kertészeti kiállítás díjai közül kettőt öfelsége a király engedélyezett, melyek egyike nemzetközi, másik a hazai csoport részére tüzött ki Mautner Ödön magkereskedő kettőezer koronát küldött a rendezőségnek díjakra. Ezen díjakon kívül számos 200, 100, 50 és 25 koronás díj áll a rendezőség rendelkezésére. A május 5—16-ika között tartandó kiállításra százhetven kiállító jelentkezett április hó elejéig, mikor a rendezőség irodáját áttette a városligeti nagy iparcarnokba.

— **Méhtenyészési tanfolyamok Marosvásárhelyt.** A m. kir. földművelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen létesített mintaméhesen az erdélyrészi méhtenyésztők számára az 1910. év nyarán tanfolyamok fognak tartatni és pedig május hó 18-tól június 4-ig kigazdák, június 6-tól 18-ig lelkészek, július 4-től 16-ig és augusztus 1-től 13-ig néptanítók részére.

Egy-egy tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel és ellátási segély képen a lelkészek és tanítók napi 3 kor., a kigazdák pedig 2 koronát kapnak.

A résztvenni szándékozók felhivattak, hogy bélyegmentes kérésüket az Erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltséghez címezve a Marostorda, Tordaarányosvármegyékben lakók közvetlenül Marosvásárhelyre, a Szilágy vármegyék Buckwein Béla kirendeltségi megbízott címére Szilágyosmlyó, a Kolozs-vármegyék Dr. Csérer Lajos kirendeltségi megbízott címére Kolozsvár, a Kisküküllő-vármegyék Mayerffy György kirendeltségi megbízott címére Dicsőszentmárton, az Alsófehér-vármegyék D. Kovács Dezső kirendeltségi megbízott címére Nagynyed, az Udvarhelyvármegyék Székelyhídi Viktor kirendeltségi megbízott címére Székelyudvarhely, a Háromszék megyék Benkő Pál kirendeltségi megbízott címére Szepsiszengyörgy, a Csik-vármegyék Kiss Ernő kirendeltségi megbízott címére Csikszékreda, mielőbb nyujtsák be.

— **Országos ebkiállítás Budapest.** A Magyar Ebtenyésztők és Ebkedvelők Egyesülete május hó 14. és 15-én rendezi első nagy kiállítását a Tattersallban gróf Serényi Béla földművelésügyi és Hieronymi Károly v. b. t. t. m. kir. kereskedelemügyi miniszter védnöksége alatt. A rendezőség elnökén főnagynak József alelnök és Chyzer Kálmán igazgató főtitkárral Bárca Elek, Cseh Ödön, Graf Frigyes, ifj. Hölle Márton, Lovag Kutsenbach Róbert, Malonyay Tamás, Sajó Sándor és Winker János nagyban fáradoznak, hogy minél impozánsabban

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.
Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
Fiú és leányka fehérmű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára
Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg készítése, valamint mindenféle ágyszőnyeg készítése, valamint mindenféle ágyszőnyeg készítése.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

Jelennek meg a magyar ebtenyésztők a kiállításán kiváló és szép ebeikkel. Most folynak a nevezések s a számtalan bejelentés után itélve igazán élvezetes látvány lesz a kiállítás. Állami támogatás mellett készül az egyesület a bécsi első nemzetközi vadászati kiállítás alkalmából rendezett ebkiállításra is. Bemutatja az egyesület a komondorokat és pulikat — az e célra épített panorámaszerű kutággal ellátott tanyai udvaron, továbbá a birkanyáj terelését pulik által.

Nagyszámmal lesznek kiállítva hírneves agaraink, vizsláink, tacsokink, foxterrierjeink.

Földi János miniszteri és kiállítási biztos mindent elkövet, hogy az egyesület minél imponzánsabban jelenjék meg a nemzetközi vadászati kiállításán s bemutathassuk versenyképességünket a külföldnek is.

Mindkét kiállításról bővebb felvilágosítást ad és nevezéseket elfogad: **Chyzer Kálmán** igazgató főtitkár Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 14—16. Félélmet.

— **Budapesti gyapjurverések.** A *Magyar Általános Hitelbank* által rendezet gyapjurverések idei első sorozatának megnyitása f. é. július hó 13-ára tüzetett ki. Az árverésekre felküldendő gyapjúküldemények a magyar államvasutak összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál az aukciókat rendező Magyar Általános Hitelbank áruosztálya, Budapest, V., Nándor utca 12.

— A magyar, német és osztrák méhészek Budapestén tartandó **55. vándorgyűlése és kiállítás.** A magyar, német és osztrák méhészek 55. vándorgyűlésüket és ezzel kapcsolatos méhészeti kiállításukat a földművelésügyi m. kir. miniszter ur meghívására s József főherceg ur ő fensége fővédnöksége alatt — hazánk székesővárosában, Budapesten, folyó évi augusztus 19—23. napjain tartják meg.

A vándorgyűlésen előadásra szánt értekezések tárgyának a bejelentését folyó évi április 20-ára, az értekezések kéziratának a bejelentését pedig — hogy tekintettel a német és osztrák méhészekre, az ő nyelvekre szükséges lefordításról idejekorán gondoskodás történhesk — április 30-ára kéretik.

Bejelentőket és egyéb tájékoztatást készen küld midazoknak, kik ez iránt a Méhészeti vándorgyűlés irodája: Budapest, m. kir. földművelési miniszterium, földszint 3. ajtó fordulnak.

— **Állati gyógyszer szabadalom tárgya nem lehet.** Felmerült konkrét tényből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a Kuria, hogy az állati gyógyszer szabadalom tárgya nem lehet. Ez azzal az anyagi jogszabállyal áll összhangban, hogy az ilyen gyógyszereket a fennálló törvények és rendeletekben foglalt szabályok megtartása mellett nemcsak a feltaláló, hanem bárki is készítheti és forgalomba hozhatja s így attól a felosztott társaság nem feltaláló tagja el nem tiltható.

— **Borház Budapesten.** A borértékesítési mozgalommal kapcsolatosan *Fonó Miklós* budapesti kereskedő néhány hónappal ezelőtt egy Budapestre építendő borház eszméjét vetette fel, a mely egyszersmind a speciális magyar népipari termékek kiállításai és elárutási helye volna és főleg: az idegenforgalom emelésére szolgál. A tervet az agrárkörök magukévá tették és a bortermelők a borkereskedőkkel együtt a »borház« felépítésén fáradoznak. A monumentális, jellegzetes magyar stílusú épület terveire — hír szerint — a Magyar Mérnök- és Építészegylet közbenjárásával legközelebb pályázatot irnak ki.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
 FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

**A MAGYAR
 JELZÁLOG HITELBANK
 KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE**

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA
 és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

**AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
 bizalmi férfiai adnak véleményyt.**

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Gazdatiszt

— vagy ehhez hasonló állást keres, szerény igényű, kis családú, nő, aki ezen a pályán már 18 év óta működött, jó bizonyítványokkal rendelkezem beszélék magyar, román és tót nyelven. Az állást bármelyik percben elfoglalhatom.

Cim: 2448

Paulik Pál, gtszt

p. Maroscsapó, Kisküküllőmegye.

Felibevaló tartásra

vállalok 20 darab 1—2 éves borjút.

Megkeresések intézendők:

Farkas Sándor ref. pap,
Fejérd, u. p. Kolozsvár.

2446

OBBERDING ANTAL

vizvezeték és csatornázási vállalata

Kolozsvártt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)

Telefon-szám: 625.

Készít fűrdőszobákat, clostettek, mosdó-asztalokat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá készit vidéken vizvezeték szivattyú állomással vagy forrás foglalással. — Elvállal jutányos árban évi jókarban tartásokat és minden e szakmába vágó javításokat pontosan és a legüánycsabbban.

2436

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítékl alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	Tartalékok	Összesen:
1,981.700.— K.	1,933.963.54 "	3,915.663.54 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K.	
1902. " " "	59.782.26 "	
1903. " " "	109.331.73 "	
1904. " " "	72.438.23 "	
1905. " " "	61.730.60 "	
1906. " " "	39.243.65 "	
1907. " " "	41.877.32 "	
1908. " " "	81.088.76 "	
1909. " " "	106.589.64 "	

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok diárányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosító volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-ot díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedménnyel részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963,54 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványon és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az igazgatóság.

Dinnyemag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtisza kitünő minőségű válfajokban kapható:

Sárgadinnyék: Ananász zöldhúsú, Ananász vöröshúsú, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde cantaloup, Bomba sárgahúsú, Bomba zöldhúsú, Composité, Composité sárgahúsú, Lind Jenny, Margit, Muscatello, Carmelita Cantaloup, Non plus ultra zöld, Non plus ultra sárga, Párisi

prescott cantaloup, Sicimpecsek, Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kacsanka, Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy zöld, Turkesztán rozshusu, Turkesztán sárgahusu, Turkesztán muskotály, Turkesztán Posá-féle, Corfui téli

Görögdiényók: Apafai, Athéni, Aranyárgabélű, Debreceni korai, Fazekas féle, Fehérbelű, Hevesi, Halasi, Hortobágy, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancs görög Omódy-féle, Páratlan, Sámsoni.

Fajtánkint: 50 szemes adag 5 fészeknek kétizbeni vetésére — 20 fillér. 500 " " 50 " " " " " 1'00 "

szemes adag	fészeknek kétizbeni vetésére
1000	100 " " 3.— fill.
2500	" " 250 " " 7.— "
5000	" " 500 " " 12.— "
10000	" " 1000 " (egy holdra való) 20.— "

Öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezményt, a megrendeléshez nyomatott termelési utasítást ad s kívánatra árjegyzékkel szolgál.

2442

BIRO PÁL kertgazdasága
DEBRECEN.

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK

LITKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyszer-vegyszer-, pipere és illatszer üzlete Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készíthető igen jó LIKÖRÖK és RÜMÖK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok.

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsza	Törköly
Anisette	Benedictinér	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum	Vanília
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő	
			Maraschjóné	Pfefferüma	Szilvorium	

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

TÖRLEY PEZSGŐ

2383

Thierry A. BALZAMA, Törvényesen védve

Csakis az apáca védőjegye, az igazi. A légzőszervek minden megbetegedése, köhögés vércöpés, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgörccs és más gyomorbetegségek, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás, égett sebek, kiütés, nyílalás és különösen influenza ellen stb. használ. 2 kicsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi üveg 6 korona.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

GENTIFOLIA-KENŐCSE
meglehető, csálhatatlan és utóérhetetlen gyógyítóhatású még a régi, sőt rakos sebekenél, sérüléseknél, daganatoknál, gyuladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen anyagot, genyedet, sokszor fölüllegessé teszi a fájdalmas operációt. 2 tégely 3-60 korona.

Cím: Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch. 2399

ELADÓ

pinzgauai tenyészmarha.

Egy drb 3 éves, tejelési jelegű tenyészbika, továbbá 18 drb tehén és 2 drb megfolytatott üsző, mind tisztavérű, részint importált a „Berghof“ nevű gazdaságban Nagyszeben mellett.

Gognel Ernő

bérlő által.

2447

LÉBER GYULA

Első erdélyi sodrony szövet-fonat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára

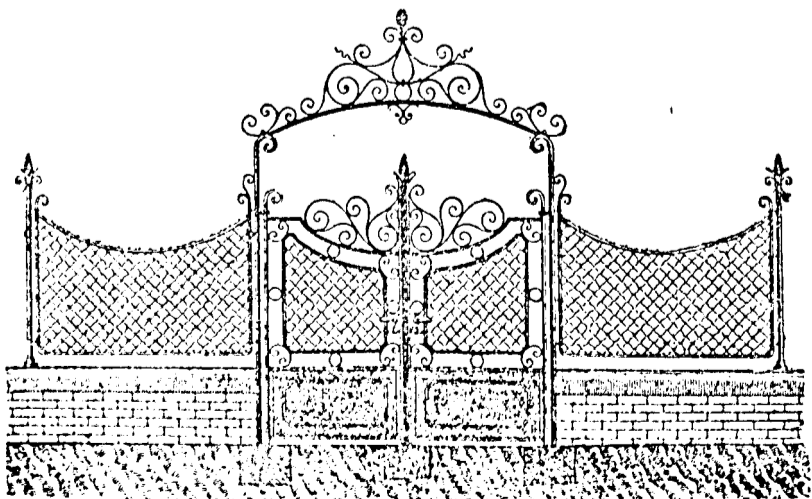
Kolozsvárt, Egyetem-utca 7. szám.

Telefon szám 439. Telefon szám 439.

Készít minden e szakba vágó sodrony munkákat izléses kivitelben és gyári áron.

Raktáron mindenformájú kerítés, Hungária és 6 sarkos horgonyozott fonatok is méterenként 30 fillértől fölfelé.

Nagy képes árjegyzék és minta fonatok kívánatra ingyen küldetnek

VEGYEN! VEGYEN!
Konverzionális Jelzalog-Sorsjegyet!
 E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyeremény húzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeremény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is levehetőek. Legnagyobb főnyereménye:
egy millió korona.

Huzások: minden év február 25-én, ápril 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
 egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
 egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
 egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
 egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
 egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona

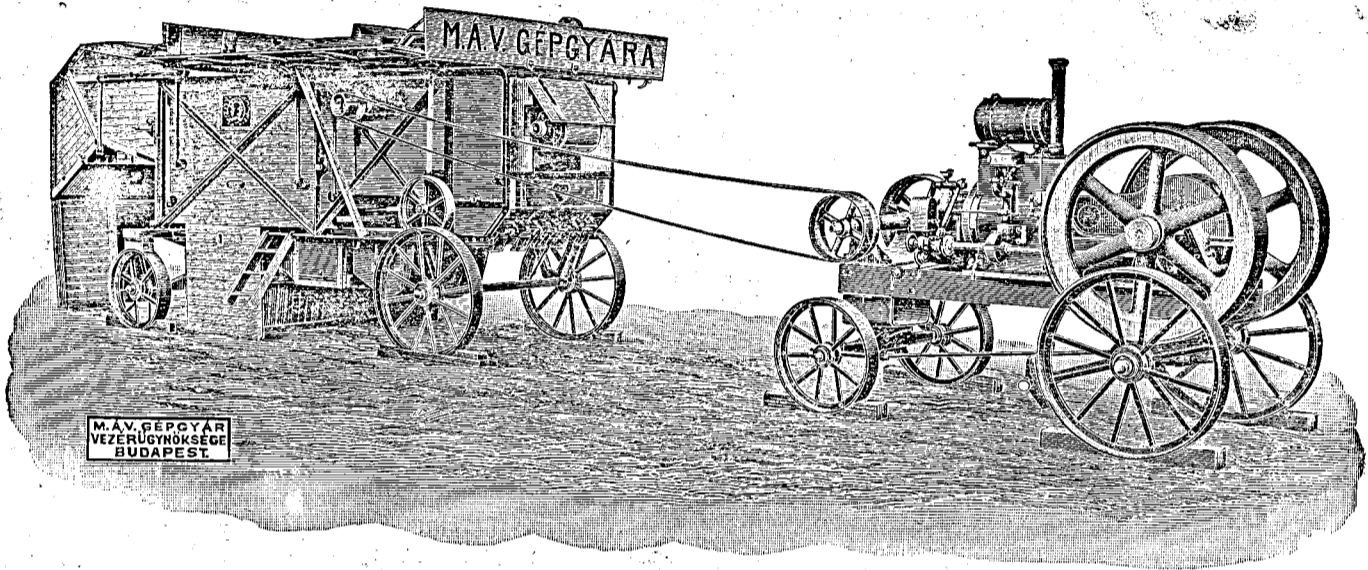
vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra,
 A nyeremények azonnal a vevőt illetik.

2004 Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
 részvénytársaságnál
 Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszáryalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség! Gazdaságos üzem.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

2021

ERDÉLYI BANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárnsító helye.
 A bank elfogad betéteket
 takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.
 Leszámitól, váltókat, utalványokat,
 járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.
 Értékpapirokat, idegen pénznemeket
 elad és vásárol.
 Előleget ad értékpapirokra,
 folyószámlán és előre meghatározott időre
 Díjmentesen bevált szelvényeket
 és elvállalja a sorsjegyek revízióját.
 Kibocsát utalványokat, checkeket,
 hitelleveleket bármely külföldi piacra.
 Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt
 2017 2017 2017
 2017 2017 2017
 d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

HUTTER GERŐ

Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett

MŰLÉPGYÁRA

Kolozsvárt, Jókai-utca 7.ik szám.

Ajánlja a legkittünőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült mülépei.

Sárga mülép 1 kgr. 5 korona.

Fehér mülép 1 klg. 6 korona 50 fillér.

Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni posta vagy vasutállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.-ját 3 koronáért beváltom.

Becsés megrendelését várva vagyok:

2433

Teljes tisztelettel:

HUTTER GERŐ, mülépgyáros.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzalog-kölcsönöket, szerzek konvertálók más intézeti terheket, rendbeszedem egyuttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapot-t, kagyors és költséget kimélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a földcéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zá'ogleveleket. A szelvények költségmentesen az Intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelmi Banknál” kifizettetnek.

A legmegbízhatóbban közvetitem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyeleit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség
GOMBOS BENO Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.
 A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége

2018

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
 Wien, II., Handelsquai No 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

2080

Sz. 1313—1910.

Gabonaeladási hirdetemény.

Közhirre teszem, hogy a felügyeletem alá tartozó marossolymosi (vasutállomás Déva), folti (vasutállomás Szászváros), dezmeri (vasutállomás Apahida), és celnai (vasutállomás Sárd-Magyarigen) kincstári birtokon lévő és pedig:

1., a marossolymosi kincstári birtokon	
	45 q. őszi buza, 40 q. zab, 286 q. tengeri,
2., a folti kincstári birtokon	47 q. "
3., a dezmeri kincstári birtokon	30 q. "
4., a celnai kincstári birtokon	31 q. "

a folyó évi május hó 2-án zárt írásbeli ajánlatok útján tartandó nyilvános ajánlati versenytárgyaláson legkedvezőbb ajánlattevőnek

eladatni fog.

Venni szándékozók sajátkezüleg aláírt és lepecsételt 1 kor. bélyeggel ellátott ajánlataikat, melyeknek borítékára: „Ajánlat a kincstári birtokok terményeire“ feljegyzendő 5% bánatpénzzel ellátva 1910 év május hó 2. napjának d. e. 11 órájáig, vagyis a tárgyalás megkezdéséig alólirott telepítési felügyelőséghez (Kolozsvár, Bocskay-tér 2 sz.) nyujtsák be.

A termények minőségéért és mennyiségéért eladó szavatosságot nem vállal.

A terményeket a legközelebbi vasuti rakodó állomásra eladó kincstár fogja elszállítani.

Az ajánlatban kiteendő az is, hogy ajánlattevő a telepítési felügyelőség által 1910. év IV/5-én 1343. szám alatt kiadott részletes árverési feltételeket is ismeri. A részletes árverési feltételek kívánatra azonnal megküldetnek.

Elkésett, szóbeli, vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kolozsvár, 1910. évi április hó 7-én.

M. kir. telepítési felügyelőség.

2449

Három darab vetőgép,

11, 13 és 15 soros,

egészen ujan,

2132

a legjobb gyárból, eladó

magas engedménnyel!

Megtekinthetők: Kolozsvár, Attila-utca 8. sz. a.

Bővebbet: lapunk kiadóhivatalában.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

Falazótégla és tetőcserép

homok és cementből könnyen állítható elő bármely munkás által

Dr. GASPARY gépein

Cement lapok, Cement ürtömbök,
 Cement alagsövek, Cement salak-téglák.

Formák: Vízvezeték-csövek, Ablak-keretezések,
 Kerítés-oszlopok, Határkövek stb.

Különlegességi gépgyár.

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett,

80. sz. árjegyzék díjmentesen.

Városhoz közeli

vagy jó vasuti össze-

kötetési nagyobb

600—2000 holdas

birtokot

bérbe, vagy meg-

vételre sürgősen

keresek.

Címem a kiadóban

(r. y.) alatt.

Uj! Szabadalmazott „Törekbontó“ Uj!

A legjobb! A szemek kivetését a törekkkel ugyszólván teljesen meggátolja.

A változó viszonyok szerint a törekkkel percenként 900—1000 szem távozik; a „Szabadalmazott Törekbontó“ ezen számot 10—50-re redukálja.

Minden gépre alkalmazható!

Ezen Törekbontót bárki a helyszínen felszerelheti, a gép e célból átalakítást nem igényel és ami fő, olcsó. Felvilágosítással és prospektussal készséggel szolgál:

B. Bak Sándor, gép-épület és műlakatos munkák gyára,
 Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

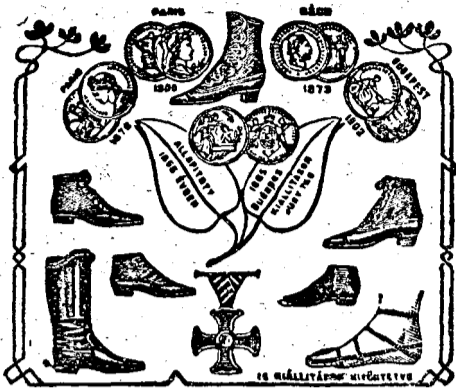
Telefon 508. sz.

2432

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy nasznait, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítenek.

2019

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagárban Budapest, Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás.
Ponyvakölcsönző Intézet.
Tessék ajánlatot kérni!

2260

Legtermékenyebb, rendkívüli jó tulajdonságai következtében **Európa minden országában terjedő**, gazdasági akadémiák, gazdasági tanintézetek, kísérleti állomások által ugy hazánkban, mint külföldön kipróbált és vetési célra legjobb fajú burgonyáknak elismert

nemes burgonya újfajok

a következők:

Agnelli-féle „Magyar kincs” eredeti burgonya ára: 100 kg 14 kor., 50 kg 8 kor. — **Agnelli-féle „Pannonia”** eredeti burgonya ára: 100 kg 16 kor., 50 kg 9 korona. — **Agnelli-féle „Hungaria”** eredeti burgonya 100 kg 20 kor., 50 kg 11 kor., ab itt vasúti állomás.

Nagyobb vételnél kedvezményes árban.

Kapható létesítőjénél: **Agnelli József** plébánosnál
Csári, Nyitra megye. 2440

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Alló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk **Worthington** és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzóok. 2010

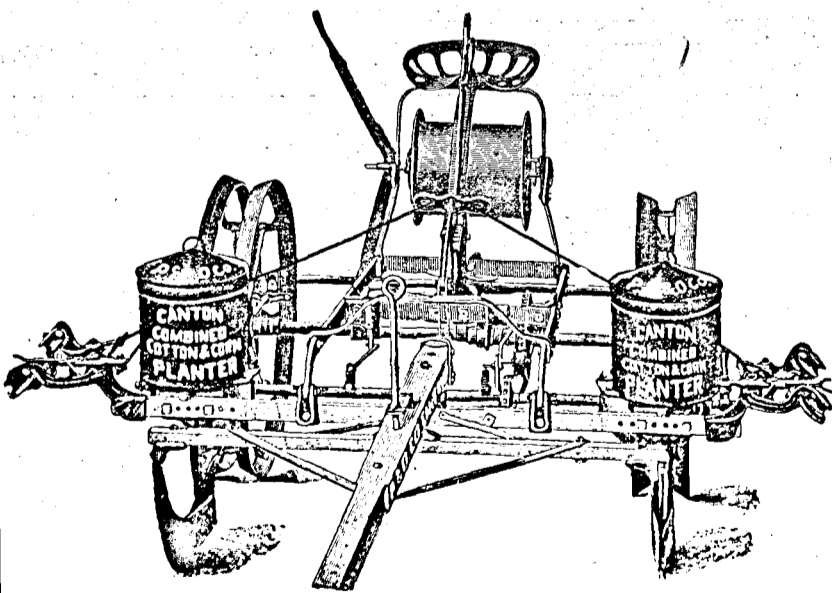
TENGERI ÜLTETÉSE NÉGYZETBEN.

„Senior”

automatikusan 25-28-32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánás szerint 2-4 szemet fészkenként.

„Senior”

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.

„SENIOR” tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior”

munkaképessége sorköz és táblahossz szerint, napi 7-10 magyar hold egy pár könnyű lóval és egy kocsissal.

„Senior”

magyar gazdaságokban 1907-08-09. években körülbelül 600 példányban kitűnő eredménnyel dolgozott.

2098 **Mc GORMICK**

Harvesting Machine Company Chicago U. S. A.

Magyarországi igazgatóság és főraktár:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 12. szám.